

Udvidelsen af EU: Hvordan fungerer den?

I dag er Den Europæiske Union en politisk og økonomisk union med 27 medlemslande. Men flere kan være på vej, for der er en række lande, som også ønsker at blive medlem af EU. I øjeblikket er der ni kandidatlande: Albanien, Bosnien-Hercegovina, Georgien, Moldova, Montenegro, Nordmakedonien, Serbien, Ukraine og Tyrkiet. Tiltrædelsesforhandlingerne med sidstnævnte har dog ligget stille siden 2018. Kosovo er fortsat en mulig kandidat. Det er dog ikke så ligetil at blive medlem af EU, og det er en langvarig proces. I denne podcast dykker vi ned i emnet og processen for at blive medlem af EU.

For at kunne ansøge om EU-medlemskab skal et land være europæisk og respektere EU's demokratiske værdier. Landet skal også have stabile og demokratiske institutioner, og det skal respektere retsstatsprincippet. Derudover skal det have en velfungerende markedsøkonomi og være i stand til at påtage sig og opfylde de forpligtelser, der følger med et EU-medlemskab.

Et land kan først få officiel status som kandidatland, når det opfylder de grundlæggende politiske, økonomiske og reformmæssige kriterier. Når det er sket, kan de formelle forhandlinger med EU begynde. 35 kapitler, der dækker en række forskellige politikområder, skal forhandles på plads. Kapitlerne danner grundlag for forhandlingerne om tiltrædelse af EU. Under en screeningsproces bliver kapitlerne løbende gennemgået og evalueret. Sådan fortsætter det, indtil hvert eneste kapitel kan betragtes som afsluttet. Når forhandlingerne og reformerne er færdige, lægges sidste hånd på en såkaldt tiltrædelsestraktat. Denne traktat skal derefter godkendes af alle nuværende EU-medlemslande og landet selv, og først derefter kan landet blive medlem af EU.

I juni 2022 blev Ukraine og Moldova føjet til listen over kandidatlande, som i forvejen talte Albanien, Bosnien-Hercegovina, Montenegro, Nordmakedonien, Serbien og Tyrkiet. I december 2023 kom også Georgien på listen. Dermed er der nu i alt ni kandidatlande. For Ukraine, Moldova og Georgien har det taget lang tid at nå hertil. Men Ruslands krig mod Ukraine har uden tvivl sat fart i processen. Kosovo er fortsat en mulig kandidat.

Alle disse lande nyder godt af EU-midler og politisk rådgivning samt associeringsaftaler, der giver bred adgang til EU's indre marked.

Europa-Parlamentet drøfter og stemmer om de årlige statusrapporter for hvert land. I den forbindelse får Parlamentet lejlighed til at spore sig ind på de områder, der kan give anledning til bekymring. En godkendelse fra Parlamentet er påkrævet, før et land kan blive medlem af EU. Udvidelsesprocessen er en investering i fred, sikkerhed og stabilitet i Europa. Sådan lød det fra Parlamentets formand, Roberta Metsola, da hun i 2022 deltog i konferencen på højt plan om Vestbalkan:

"Udvidelsen af EU har altid været opfattet som en forandringsproces for lande, der ønsker at se Europa som deres hjem."

Ifølge Europa-Kommissionen er det muligt, at Serbien og Montenegro kan blive medlemmer allerede i 2025.

Denne udsendelse er produceret af Europa-Parlamentet. Du kan finde flere oplysninger på Parlamentets hjemmeside.